



دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان

رشته تخصصی

اخلاق و تربیت اسلامی

(مقطع تخصصی)



کمیسیون تخصصی آموزش شورای عالی حوزه علمیه خراسان







الْأَزْهَرُ



امام خمینی رحمت الله علیه:

لازم است علما و مدرسین محترم نگذارند در درس هایی که مربوط به فقه است، و حوزه های فقهی و اصولی از طریقه مشایخ معظم که تنها راه برای حفظ فقه اسلامی است منحرف شوند و کوشش نمایند که هر روز بر دقت ها و بحث و نظرها و ابتکار و تحقیق ها افزوده شود و فقه سنتی که ارث سلف صالح است و انحراف از آن سست شدن ارکان تحقیق و تدقیق است محفوظ بماند و تحقیقات بر تحقیقات اضافه گردد و البته در رشته های دیگر علوم به تناسب احتیاجات کشور و اسلام برنامه هایی تهیه خواهد شد و رجالی در آن رشته تربیت باید شود.

صحیفه امام خمینی (ره)، ج ۲۱، ص ۴۲۵ و ۴۲۶



مقام معظم رهبری مدظله العالی:

نظام آموزشی حوزه، باید نیازهای جامعه را در نظر بگیرد و متناسب با آن، مواد، متون و مباحث آموزشی، رشته های تخصصی، تعداد دانش پژوهان هر رشته، توزیع امکانات و ... را سامان بدهد. نظام آموزشی حوزه، باید خود را به واقعیات جامعه نزدیک کند و مشکلات فقهی، اقتصادی، حقوقی، اخلاقی و ... جامعه خود و جوامع بشری را پیدا و مطابق با آن ها برنامه ریزی آموزشی بکند

سخنرانی در جمع طلاب مدرسه ی عالی شهید مطهری، ۱۳۶۲/۹/۳۰



مشخصات سند	تنظیم و ویرایش	دریافت کنندگان سند
۱. تاریخ تنظیم و ویرایش: ۱۳۹۷ ۲. تاریخ تصویب: ۱۳۹۸/۰۳/۲۹ ۳. تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۸/۰۵/۰۶ ۴. شماره مصوبه و سند: ۲۵۲/۸۶۷۹۰۷	۱. تنظیم: مرکز تخصصی طوبی؛ ۲. ویرایش اول: کمیسیون تخصصی فرهنگ و اخلاق شورای عالی حوزه علمیه خراسان؛ ۲. ویرایش دوم: کمیسیون تخصصی آموزش شورای عالی حوزه علمیه خراسان.	۱. مدیر حوزه علمیه خراسان؛ ۲. معاونت آموزشی حوزه علمیه خراسان؛ ۳. معاونت های مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان؛ ۴. مدیران استانی خراسان شمالی و جنوبی؛ ۵. مدارس و مراکز تخصصی حوزه علمیه خراسان؛ ۶. دبیرخانه شورای عالی حوزه های علمیه (قم)؛ ۷. مرکز مدیریت حوزه های علمیه (قم).

تأیید کنندگان سند

این رشته در نود و ششمین جلسه شورای عالی حوزه علمیه خراسان
در تاریخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۹ به تصویب رسید.

محمدباقر فرزانه
دبیر شورای عالی حوزه علمیه خراسان

امضاء و تاریخ:



فهرست

فصل اول: کلیات ۶

مقدمه ۷

اهداف ۹

فصل دوم: برنامه‌های آموزشی و پژوهشی ۱۱

تعداد واحدهای درسی ۱۲

جدول عناوین و واحدهای درسی ۱۲

فصل سوم: عناوین و سرفصل‌های دروس ۱۶

اصول فقه‌الاخلاق ۱۷

اخلاق در قرآن ۱۸

اخلاق در نهج‌البلاغه ۲۰

اخلاق در صحیفه سجادیه ۲۲

اخلاق در ادعیه و زیارات ۲۴

روش‌شناسی احادیث اخلاقی ۲۷

آشنایی با احادیث اخلاقی ۲۹

آشنایی با متون تخصصی اخلاق اسلامی ۳۱

انسان‌شناسی در اسلام ۳۳

انسان‌شناسی تطبیقی ۳۵

فلسفه اخلاق ۳۷

اخلاق کاربردی ۱ ۳۹

اخلاق کاربردی ۲ ۴۱

اخلاق کاربردی ۳ ۴۳

اخلاق کاربردی ۴ ۴۵

نظام تربیتی اسلام ۱ ۴۷

نظام تربیتی اسلام ۲ ۴۹

فصل سوم: جدول پیشنهادی دروس تخصصی و گرایش به تفکیک سال درسی ۷۶

فصل اول

کلیات

مقدمه

جایگاه نظام اسلامی کشورمان در عصر حاضر که داعیه‌دار ارایه الگوی تمدن اسلامی و احیای ارزش‌های دینی در زندگی بشر است، مستلزم طرح الگوهای علمی و عملی در زمینه‌های مختلف است. از این رو با توجه به جایگاه رفیع تربیت در نظام اسلامی و هویت فرهنگی انقلاب اسلامی، مستلزم توجه ویژه به ارزش‌های اخلاقی و ارایه الگوهای تربیتی برای تحقق مکارم اخلاقی در زندگی انسان معاصر است. سال‌هاست که نظریه‌های تربیتی متنوع بر پایه فلسفه‌های گوناگون اخلاقی و تربیتی از سوی دانشمندان مکاتب مختلف مطرح شده و به عمق نظام تربیتی و آموزشی کشورمان نفوذ کرده‌است، که برخی از آنها مغایر با آموزه‌های تربیتی و اخلاقی اسلام است و مواجهه عالمانه با آن مستلزم تجهیز به توانمندی‌های علمی و تخصصی و ارایه نظریه‌های جایگزین متناسب با نیازهای روز است؛ این در حالی است که درونمایه اخلاقی و تربیتی دین مبین اسلام، دارای ظرفیت‌های عظیمی در این زمینه است که در طول تاریخ حیات اسلام به ویژه حوزه‌های علمیه در قالب تربیت انسان‌هایی متعالی، بارها تجلی یافته است. از این رو بر حوزه‌های علمیه است که با تکیه به آموزه‌های اخلاقی و تربیتی اسلام و میراث تربیتی متفکران مسلمان به بازسازی و روزآمدی نظام تربیتی و اخلاقی دینی و ارایه الگوی اسلامی در این زمینه به‌ویژه اخلاق در عرصه‌های نوظهور ارتباطی بپردازند و زمینه بازشناسی مبانی، اهداف، اصول و روش‌های تعلیم و تربیت با هدف ترسیم نظام منسجم در این زمینه را برای طلاب فراهم آورد. با توجه به آنچه گفته شد، تأسیس رشته اخلاق و تربیت اسلامی در حوزه علمیه خراسان امری ضروری است.

عنوان رشته

به زبان فارسی: اخلاق و تربیت اسلامی.

به زبان عربی: الأخلاق والتربية الإسلامية.

به زبان انگلیسی: The Islamic Ethics and Education.

تبیین اجمالی رشته / گرایش

«سطح دو و سه رشته اخلاق و تربیت اسلامی» پس از مقطع عمومی آغاز می‌گردد، دانش‌پژوهان در این دوره مبانی، آرا و مشرب‌های مهم اخلاق و تربیتی را می‌آموزند و توان تحلیل، بررسی، تدريس و نظریه‌پردازی در زمینه اخلاق و تربیت اسلامی را در محدوده‌ای که در این سطح بحث می‌شود کسب می‌کنند؛ پس از احرارز توان علمی با ارایه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح ۳ اخلاق و تربیت اسلامی می‌شوند.

مقطع مربوطه

مقطع عالی □

مقطع تخصصی ■



تاریخچه رشته / گرایش

تاریخچه مختصر رشته در نظام‌های آموزشی حوزوی در سطح ملی و بین‌المللی:

رشته‌ای با عنوان خاص «اخلاق و تربیت اسلامی» در سطح بین‌المللی یافت نگردید. براساس بررسی‌های انجام‌شده مرتبط‌ترین رشته آموزشی حوزوی در سطح سه در سطح ملی، رشته «اخلاق و تربیت» می‌باشد که در سال ۱۳۸۸ توسط شورای عالی حوزه‌های علمیه قم به تصویب رسیده است. نظام آموزشی این رشته، نیم‌سال و واحدی است. طول دوره، حداقل شش نیم‌سال و حداکثر هشت نیم‌سال، بدون احتساب پایان‌نامه است. دانش‌پژوهان این رشته، تعداد ۹۷ واحد درسی شامل (۳۰ واحد فقه و اصول، ۱۰ واحد عمومی و ۵۷ واحد تخصصی) می‌گذرانند.

تاریخچه مختصر رشته / گرایش در نظام‌های آموزشی غیر حوزوی در سطح ملی و بین‌المللی:

رشته‌ای در مقطع کارشناسی ارشد در سطح ملی و بین‌المللی با این عنوان یافت نشد.

ذکر رشته / گرایش‌های مشابه

نام، مقطع و سال تأسیس و راه‌اندازی هر کدام براساس آخرین اطلاعات به‌دست آمده، رشته‌های دانشگاهی مرتبط با تربیت، شامل موارد ذیل می‌باشد:

الف) مقطع کارشناسی ارشد:

۱. رشته‌های فلسفه اخلاق، اخلاق کاربردی و اخلاق اسلامی (زیرگروه فلسفه)؛
۲. رشته‌های تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش با گرایش تعلیم و تربیت اسلامی؛
۳. رشته مدرسی اخلاق اسلامی (زیرگروه مدرسی معارف اسلامی)؛
۴. رشته تربیت دینی و تعلیم و تربیت ارزش‌ها (زیرگروه رشته تعلیم و تربیت در دانشگاه امام صادق علیه‌السلام)؛
۵. رشته تربیت اخلاقی و اخلاق کاربردی در مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت.

ب) مقطع دکتری:

۱. رشته فلسفه اخلاق و فلسفه اخلاق تطبیقی (زیرگروه رشته فلسفه)؛
 ۲. رشته مدرسی معارف اسلامی، گرایش اخلاق اسلامی؛
 ۳. رشته فلسفه تعلیم و تربیت (در برخی از دانشگاه‌ها با تأکید بر تعلیم و تربیت اسلامی ارایه می‌گردد).
- ضمناً با توجه به تعدد دانشگاه‌های برگزارکننده رشته‌های وزارت علوم، اطلاع دقیقی از تاریخ راه‌اندازی آنها در دانشگاه‌های مختلف در دسترس نیست.

ضرورت

با توجه به رواج و جایگزینی روان‌شناسی غربی و اخلاق مادی در سطح جامعه ایرانی به ویژه در سال‌های اخیر و همچنین رسالت حوزه علمیه در پرورش کارشناسان کارآمد در عرصه‌های





اخلاق و تربیت دینی و کمبود جدی متخصصان و کارشناسان اسلامی در این عرصه، محوریت موضوعات اخلاقی و تربیتی در دایرة ترویج و تبلیغ آموزه‌های دینی در مکتوبات، مناظر، مشاوره‌های دینی، رسانه و فضای مجازی ضروری به نظر می‌رسد.

تحقق این موضوع مستلزم آشنایی دقیق طلاب با موضوعات و مسائل روز اخلاق و تربیت از سویی و تعمق و تسلط بر مبانی و آموزه‌های اخلاقی در متون دینی از سوی دیگر است. این امر باعث توان‌مندی آنان در پژوهش‌های معتبر علمی برای استنباط موضوعات اخلاقی و تربیتی از مبانی و آموزه‌های اسلامی و تدوین آن در قالب‌های نو و روزآمد است.

این رشته با توجه به حوزه‌های مختلف نیازمندی طلاب، برنامه آموزشی جامعی برای تحقق این اهداف فراهم کرده است.

امتیازات این رشته/گرایش در مقایسه با رشته/گرایش‌های مشابه

الف) امتیازات نسبت به رشته‌های حوزوی:

۱. نگاه عمیق تخصص‌گرایی در حوزه اخلاق و تربیت؛
۲. توجه ویژه به مسائل روز جامعه در حوزه اخلاق و تربیت در عین تأکید بر اصالت مبانی و آموزه‌های دینی؛
۳. نگاه میان‌رشته‌ای و رویکرد مسأله‌محوری در مواجهه با مسائل روز جامعه در حوزه اخلاق و تربیت؛
۴. بررسی انتقادی رویکردهای رقیب در حوزه اخلاق و تربیت در کنار نگاه ایجابی به رویکرد دینی در این عرصه؛
۵. پرورش طلاب مسلط به زبان علمی حاکم بر محیط‌های علمی روز دنیا برای مواجهه عالمانه با پرسش‌ها و شبهات روز؛
۶. خودکفایی حوزه علمیه خراسان در زمینه محققان و مدرسان توان‌مند در حوزه اخلاق و تربیت.

ب) امتیازات نسبت به رشته‌های دانشگاهی:

۱. توجه ویژه به آموزه‌های دینی در حوزه اخلاق و تربیت؛
۲. بهره‌مندی طلاب از توان علمی و مهارتی در استنباط موضوعات اخلاقی، به دلیل آشنایی با میراث فقه‌های حوزه علمیه از طریق دروس فقه و اصول؛
۳. زمینه‌سازی برای توان‌مندی طلاب جهت تولید علم دینی در عرصه‌های جهانی.

اهداف

۱. زمینه‌سازی برای دستیابی به نظریه‌های تربیتی اخلاقی مبتنی بر هویت اسلامی ایرانی؛
۲. توان‌مندسازی طلاب در شناسایی مبانی تربیتی و اخلاقی بر اساس آموزه‌های دینی و ارائه مدل‌های تربیت؛



۳. شناخت و روزآمدسازی آرا و روش‌های تربیتی متفکران مسلمان؛
۴. شناخت مکاتب اخلاقی و تربیتی دانشمندان مسلمان و معرفی آن به مجامع علمی؛
۵. شناخت آرای نظریه‌پردازان مطرح و توان‌مندی طلاب در نقد علمی نظریه‌های تربیتی معاصر؛
۶. تربیت افراد توان‌مند در زمینه تحقیق و نظریه‌پردازی و تدریس در زمینه‌های اخلاق و تربیت دینی؛
۷. آماده‌سازی دانش‌پژوهان برای مقاطع بالاتر.

کارکردهای رشته/گرایش

۱. تربیت طلاب توان‌مند در حوزه‌های نظری و عملی اخلاق و تربیت اسلامی؛
۲. تربیت طلاب مستعد جهت حضور در عرصه‌های نظریه‌پردازی اخلاق و تربیت اسلامی؛
۳. تربیت طلاب توان‌مند در عرصه پژوهش، تدریس و تبلیغ اخلاق و تربیت اسلامی؛
۴. تقویت رویکرد تحلیل و نقد عالمانه طلاب به آرا و نظریه‌های اخلاقی و تربیتی؛
۵. آمادگی برای ورود به سطوح و گرایش‌های تخصصی در مقاطع بالاتر.

اصول و سیاست‌های آموزشی

- اصول و سیاست‌های مدّ نظر در طراحی و اجرای دوره اخلاق و تربیت اسلامی عبارت است از:
۱. محیط‌سازی به‌منظور تعالی اخلاقی معنوی طلاب شامل دیدار با اساتید اخلاق، جلسات هفتگی اخلاق عملی، برنامه‌های عملی خودسازی و...؛
 ۲. توجه ویژه به ابعاد عملی طلاب فارغ‌التحصیل از مراحل جذب و گزینش تا پایان دوره آموزشی؛
 ۳. تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل علمی؛
 ۴. تکیه بر آموزش محورها و موضوعات اصلی رشته؛
 ۵. تأکید بر توسعه آموزش‌های پژوهش محور؛
 ۶. تأکید بر بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی به‌ویژه روش مشارکت فعال؛
 ۷. تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و توجه به نیازهای روز؛
 ۸. تأکید بر استفاده از متون اساسی، جامع، موجز و کاربردی؛
 ۹. اهتمام به درک و به کارگیری متون و منابع در حدّ دوره؛
 ۱۰. تلاش برای معرفی توصیفی منابع محوری و مهم؛
 ۱۱. شناسایی استعدادها و ویژه جهت تصدّی امور تحقیق، تدریس، مدیریت و....

کیفیت اجرای رشته، گرایش

- حضوری ☒ غیر حضوری ☐ نیمه حضوری ☐ مجازی ☐

ساختار دوره

- آموزشی ☐ پژوهشی ☐ آموزشی-پژوهشی ☒

فصل دوم

برنامه‌های آموزشی و پژوهشی

تعداد واحدهای درسی

ردیف	عنوان	تعداد واحد
۱	مشترک (فقه و اصول)	۶۰
۲	تخصصی	۸۳
۳	مهارتی	۳
۴	پیش‌نیاز	۳
۵	پایان‌نامه	۶
جمع کل		۱۵۵

جدول عناوین و واحدهای درسی

۱. دروس مشترک (فقه و اصول)

ردیف	ماده آموزشی	متن درسی	تعداد واحد	ساعت
۱	اصول فقه ۱	رسائل بخش ۱، الحلقة الثالثة بخش ۱	۱۰	۱۶۰
۲	اصول فقه ۲	رسائل بخش ۲، الحلقة الثالثة بخش ۲	۱۰	۱۶۰
۳	اصول فقه ۳	رسائل بخش ۳، الحلقة الثالثة بخش ۳	۱۰	۱۶۰
۴	فقه ۱	المکاسب بخش ۱	۱۰	۱۶۰
۵	فقه ۲	المکاسب بخش ۲	۱۰	۱۶۰
۶	فقه ۳	المکاسب بخش ۳	۱۰	۱۶۰
جمع کل			۶۰	۹۶۰





۲. دروس تخصصی

ردیف	ماده آموزشی	متن درسی	تعداد واحد
۱	کارگاه پژوهش ۱ (روش تحقیق تخصصی)	متن یا جزوه پیشنهادی کمیسیون تخصصی پژوهش شورای عالی	۳
۲	اصول فقه الاخلاق	استنباط حکم اخلاقی از متون دینی و چالش‌های پیش رو، محمد عالم زاده نوری	۳
۳	اخلاق در قرآن	مبایدهای اخلاق در قرآن، مراحل اخلاق در قرآن، جوادی آملی	۲
۴	اخلاق در نهج البلاغه	جزوه استاد مستخرج از منابع تعریف شده	۲
۵	اخلاق در صحیفه سجاده	صحیفه سجاده، اخلاق اجتماعی در صحیفه سجاده، حمیدرضا حق شناس	۲
۶	اخلاق در ادعیه و زیارات	رساله ذکر و ذاکر و مذکور، حسن زاده آملی، آشنایی با دعا و متون ادعیه، ربانی	۲
۷	روش‌شناسی احادیث اخلاقی	روش فهم حدیث، مسعودی عبدالهادی	۳
۸	آشنایی با احادیث اخلاقی	میزان الحکمه، ابواب مرتبط با سرفصل‌ها	۲
۹	آشنایی با متون تخصصی اخلاق اسلامی	کتاب‌شناسی اخلاق اسلامی، جمعی از نویسندگان	۲
۱۰	انسان‌شناسی در اسلام	انسان‌شناسی در قرآن، محمدتقی مصباح یزدی، انسان‌شناسی اسلامی، خسرو پناه	۲
۱۱	انسان‌شناسی تطبیقی	سیمای انسان کامل از دیدگاه مکاتب، عبدالله نصری، انسان‌شناسی، محمد رجبی	۴
۱۲	فلسفه اخلاق	نقد و بررسی مکاتب اخلاقی، محمدتقی مصباح یزدی	۴
۱۳	اخلاق کاربردی ۱	جزوه استاد مستخرج از منابع تعریف شده	۳
۱۴	اخلاق کاربردی ۲	جزوه استاد مستخرج از منابع تعریف شده	۴
۱۵	اخلاق کاربردی ۳	مُنْبَهُ الْمُرِيدِ فِي أَدَبِ الْمُفِيدِ وَ الْمُسْتَفِيدِ، شهید ثانی	۲
۱۶	اخلاق کاربردی ۴	جزوه استاد مستخرج از منابع تعریف شده	۴

ردیف	ماده آموزشی	متن درسی	تعداد واحد
۱۷	نظام تربیتی اسلام ۱	نگاهی دوباره به تعلیم و تربیت اسلامی (خسرو باقری)، درآمدي بر تعلیم و تربیت اسلامی (۲) (علیرضا اعرافی)	۲
۱۸	نظام تربیتی اسلام ۲	نگاهی دوباره به تعلیم و تربیت اسلامی (خسرو باقری)، درآمدي به نظام نظام نامه تربیتی (جامعه المصطفی)	۲
۱۹	سیره تربیتی معصومین علیهم السلام	سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت علیهم السلام (محمد داوودی، سیدعلی حسین زاده)	۲
۲۰	تفسیر تربیتی	درآمدي بر تفسیر تربیتی (علیرضا اعرافی)، جریان شناسی تفسیر تربیتی (علی اسعدی)	۴
۲۱	اندیشه های تربیتی اسلامی	آرای دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت (علیرضا اعرافی)	۲
۲۲	مکاتب تربیتی	مکاتب فلسفی و آراء تربیتی، محمدجعفر پاک سرشت	۴
۲۳	روان شناسی عمومی	روان شناسی عمومی، شفیق آبادی	۲
۲۴	روان شناسی رشد	نظریه اسلامی رشد انسان، جمیل علم الهدی	۲
۲۵	روان شناسی تربیتی	روان شناسی تربیتی، سیف	۲
۲۶	مقدمات مشاوره و راهنمایی	مقدمات راهنمایی و مشاوره: مفاهیم و کاربردها، عبدالله شفیق آبادی	۴
۲۷	اصول و فنون مربی گری	تدریس در کلاس درس: اهیت، مدل ها و عناصر کیفیت بخشی، عادل زاهد	۴
۲۸	کارگاه پژوهش ۲	جزوه استاد	۳
۲۹	متون عربی معاصر با تأکید بر اخلاق و تربیت اسلامی ۱	متن عربی سیر آراء تربیتی در تمدن اسلامی، ماجد عرسان کیلانی	۳
۳۰	متون انگلیسی با تأکید بر اخلاق و تربیت اسلامی ۲	MurtadaMutahhari Training and Education in Islam translated by MansoorLimba	۳
	جمع کل		۸۳





۳. دروس پیش نیاز

تعداد واحد	متن درسی	ماده آموزشی
۳	Basic English for University students; Dr.ParvizBirjandi; SAMT, Tehran	زبان انگلیسی

۴. دروس مهارتی

تعداد واحد	متن درسی	ماده آموزشی
۳	مهارت روش تدریس / مهارت مدیریت و برنامه ریزی آموزشی / مهارت روش تبلیغ	مهارت

فصل سوم

عناوین و سرفصل‌های دروس

اصول فقه الاخلاق

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد		شیوه اجرا		پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
اصول فقه الاخلاق			نظری	عملی	۳	۴۸	فهرستی	پیمه حضوری	مجازی	دارد	نلارد	کتابی	تفصیلی	تجزیه و تحلیلی
			*				*				*			

۱۸



رشته تخصصی اخلاق و تربیت اسلامی

اهداف

آشنایی با روش های برداشت آموزه های اخلاقی از منابع و متون دینی.

سرفصل ها

۱. کلیات: تعریف، اهمیت و تاریخچه، تفاوت و ارتباط فقه الاخلاق با اخلاق اسلامی، مناسبات فقه و اخلاق؛
۲. منبع شناسی فقه الاخلاق؛
۳. شیوه های برداشت حکم اخلاقی از منابع و متون دینی؛
۴. شیوه های برداشت حکم اخلاقی از سیره معصومین؛
۵. آسیب شناسی روش های برداشت حکم اخلاقی از منابع و متون دینی.

منابع

منبع اصلی:

استنباط حکم اخلاقی از متون دینی و چالش های پیش رو (محمد عالم زاده نوری).

منابع فرعی:

۱. فقه الاخلاق، سید محمد الصدر؛
۲. مناسبات فقه و اخلاق، محمد هدایتی؛
۳. فقه و اخلاق؛ گفتاری در علم شناسی تطبیقی، مهدی احمدپور؛
۴. درآمدی بر فقه الاخلاق، امیر غنوی.

اخلاق در قرآن

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
اخلاق در قرآن		تقری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تجربی
		*		۲	۳۲	*					*	*	

اهداف

شناخت مباحث اخلاقی در قرآن کریم و شیوه‌های پرداختن قرآن به آموزه‌های اخلاقی.

سرفصل‌ها

۱. کلیات و مفاهیم (اخلاق، تزکیه، تأدیب، تربیت و...)
۲. اهمیت و جایگاه اخلاق در قرآن کریم؛
۳. شیوه‌های پرداختن قرآن به آموزه‌های اخلاقی؛
۴. حقیقت تزکیه و راهکارهای آن (راه‌های تزکیه و تهذیب نفس: توبه، مشارطه، مراقبه و محاسبه)؛
۵. ابعاد وجودی انسان؛
۶. صفات انسان در قرآن (فضایل اخلاقی: اخلاق، تقوی، توکل، رضا، ذکر، شکر، خوف، رجاء، عزت، تواضع و...، رذایل اخلاقی: اسراف، غیبت، سوءظن، تکبر، حسادت و...)
۷. ویژگی‌های فطری و طبیعی انسان (خداجویی، کمال‌جویی، خودآگاهی، برخورداری از مراتب نفس، داشتن صفات: مجادله‌گری، حرص، ضعف، بخل، ناسپاسی و...)
۸. عوامل رشد و انحطاط روانی انسان؛
۹. عوامل و موانع تربیت اخلاقی؛
۱۰. حوزه‌های اخلاق کاربردی در قرآن (اخلاق در خانواده، اخلاق جنسی، اخلاق معاشرت، اخلاق کار و معیشت، اخلاق زیست‌محیطی، اخلاق آموزشی و...).



منابع

منابع اصلی:

۱. مبادی اخلاق در قرآن، جوادی آملی؛
۲. مراحل اخلاق در قرآن، جوادی آملی.

منابع فرعی:

۱. دستورالاخلاق فی القرآن، محمد درّاز؛
۲. اخلاق در قرآن، محمد تقی مصباح یزدی؛
۳. الاخلاق، سید عبدالله شبّر؛
۴. تهذیب الاخلاق، ابن مسکویه؛
۵. اخلاق در قرآن، ناصر مکارم شیرازی؛
۶. موسوعه اخلاق القرآن، شرباصی؛
۷. اخلاق کاربردی، احمد حسین شریفی.



اخلاق در نهج البلاغه

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
اخلاق در نهج البلاغه		تقری	عملی			حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	مکتبی	تجربی	تفصیلی	تولیدی
		*		۲	۳۲	*				*		*		

اهداف

شناخت مباحث اخلاقی و شیوه پرداخت به آموزه‌های اخلاقی در نهج البلاغه.

سرفصل‌ها

۱. کلیات و مفاهیم: اخلاق، تزکیه، تأدیب، تربیت، تهذیب و... در نهج البلاغه؛
۲. اخلاق و آداب بندگی در نهج البلاغه: آثار بندگی، ارزش اطاعت و بندگی، ارزش‌های اخلاقی بندگان واقعی خداوند، پاداش اطاعت و بندگی، انواع عبادت و بندگی، خطبه‌های ۱۰۹، ۱۹۳، ۱۴۴، ۱۹۸، ۲۱۴ و نامه ۶۹ و حکمت‌های ۸۹، ۹۶، ۱۳۹، ۲۱۴ و ۲۳۷؛
۳. اخلاق و آداب فردی در نهج البلاغه: راه‌های اصلاح فرد و جامعه، خطبه ۲۱۶؛ عوامل سقوط فرد و جامعه، خطبه ۱۵۰؛ احترام به آداب و رسوم مردم، حکمت ۴۰۱ و نامه ۵۳؛ احترام به آداب و سنن گذشته، نامه ۳۱؛ ضرورت ترک آداب جاهلی، حکمت ۳۷؛ ضرورت احترام به آداب جوامع، حکمت ۴۰۱؛
۴. اخلاق و آداب اجتماعی در نهج البلاغه (آداب دوستی، خطبه ۱۴۱؛ آداب سخن گفتن، حکمت ۴۰۲؛ ارزش‌ها و آداب معاشرت با مردم، حکمت ۳۸؛ نقش آداب و رسوم اجتماعی، حکمت ۱۷؛ وظایف حاکم نسبت به آداب اجتماعی، نامه ۵۳؛ اخلاق اجتماعی، نامه ۳۱؛ اخلاق خانواده، حکمت ۲۵۷ و ۳۵۲؛ ضرورت ایجاد نظم در زندگی خانوادگی، حکمت ۳۵۲؛ اعتدال در پرداخت به امور خانواده، حکمت ۳۵۲؛ تربیت خانوادگی، حکمت ۲۵۷؛ ضرورت روابط خانوادگی و فامیلی، خطبه ۲۳؛ اخلاق معاشرت، نامه ۳۱؛ اخلاق همسرداری، حکمت ۱۳۶؛ اخلاق تهی‌دستان و توانگران، حکمت ۴۰۶).



منابع اصلی

۱. جزوه استاد مستخرج از:
■ درس نامه اخلاق زندگی، درس نامه اخلاق خانواده گی، درس نامه اخلاق اجتماعی،
مصطفی دلشاد تهرانی؛
۲. اخلاق اسلامی در نهج البلاغه، اکبر خادم الذاکرین.

منابع فرعی

۱. کتاب نهج البلاغه و شروح آن، درس هایی از نهج البلاغه ۱-۱۱، حسین علی منتظری؛
۲. مجموعه نهج البلاغه شناسی ۱-۶، محمد دشتی.



اخلاق در صحیفه سجادیه

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش‌نیاز			شیوه ارزشیابی	
اخلاق در صحیفه سجادیه		فقری	علمی			حضوری	نیپه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتبی	شفاهی	تجربی
		*		۲	۳۲	*					*	*		

اهداف

۱. آشنایی با جایگاه اخلاق در صحیفه سجادیه؛
۲. توان‌مندی در گزینش و مطالعه و تحقیق در صحیفه سجادیه؛
۳. آشنایی با ساختار و محتوای صحیفه سجادیه و اطلاعات پیرامونی آن؛
۴. تأثیرپذیری اخلاقی و تربیتی و تأثر نسبت به صحیفه سجادیه؛
۵. معرفت‌شناسی در صحیفه سجادیه؛
۶. ایجاد نگرشی نوبه دعا به عنوان یک مکتب تربیتی.

سرفصل‌ها

۱. آشنایی کلی با صحیفه سجادیه فضای صدور، اعتبارسنجی، ساختارشناسی، شرح‌شناسی (ریاض السالکین، اللوامع العرشیه، فی ظلال الصحیفه، شناخت و شهود، شرح صحیفه سجادیه حسین انصاریان و...؛
۲. مبانی اخلاق در نهج البلاغه: ایجاد و یا تغییر نگرش در حوزه‌های: قرآن، خدا، هستی، ملائکه، انسان، نعمت‌ها، پدیده‌ها، دشمنان، مؤمنان و صالحان، پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و ائمه علیهم السلام و...، دعا‌های ۱۶، ۲۳.
۳. اخلاق فردی؛
۴. شکر دعا‌های ۱۵، ۱۸ و ۲۳، صبر دعا‌های ۲۰، ۱۵، ۲۲، قناعت و بی‌نیازی دعای ۲۱، ۲۲ و ۲۳، بخشندگی و سخا دعا‌های ۱۴، ۲۶، ۸، ۲۰ و ۳۰، معرفی رذایل و فضایل اخلاقی دعای ۲۰، مکارم الاخلاق؛





۵. اخلاق اجتماعی:

■ اخلاق ارتباطات اجتماعی (سازگاری و گذشت، دعای ۲۶؛ خیرخواهی و نصیح، دعای ۲۰ و ۲۵؛ تولی و تبری، دعای ۲۰، ۲۱ و ۲۳؛ اخلاق خانواده، دعاها ۲۴ و ۲۵؛ اخلاق معاشرت و دوستی، دعاها ۲۶، ۳۲، ۳۵، ۴۴؛ اخلاق حاکمان، دعاها ۲، ۸، ۲۰، ۲۳ و ۴۷؛ اخلاق مردم در برابر حکومت، دعاها ۴ و ۷.

منابع

منبع اصلی:

صحیفه سجاده: اخلاق اجتماعی در صحیفه سجاده، حمیدرضا حق شناس.

منابع فرعی:

۱. در اسه حول الصحیفه السجاده، سید محمد حسین جلالی؛
۲. الدلیل الی موضوعات الصحیفه السجاده، مظفر، محمد حسین، جماعه المدرسین فی الحوزه العلمیه، ۱۳۶۲؛
۳. الصحیفه السجاده روایه علی بن مالک، الجلالی، سید محمد جواد، دلیل ما، ۱۴۲۲ ق؛
۴. ریاض السالکین فی شرح صحیفه سید الساجدین صلوات الله علیه، حسینی الحسنی المدنی الشیرازی علی خان، المحقق محسن الحسینی الامینی، جماعه المدرسین فی الحوزه العلمیه قم، مؤسسه النشر الاسلامی، ۱۳۸۵-۱۳۶۴؛
۵. مسند الامام السجاد علیه السلام، عطاردی قوچانی، عزیز الله، تهران: عطارد، ۱۳۷۹ ش؛
۶. مقدمتان توثیقتان حول الصحیفه السجاده، سید شهاب الدین مرعشی، سید محمد مشکات، سید محمد رضا حسینی جلالی، آل البیت علیهم السلام، الکترونیکی و....

اخلاق در ادعیه و زیارات

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
اخلاق در ادعیه و زیارات		تفکری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	شفاهی	تجربه
		*		۲	۳۲	*					*	*		

اهداف

۱. آشنایی با جایگاه دعا و زیارت و شناخت ادعیه و زیارات مشهور؛
۲. توانمندی در گزینش و مطالعه دعاها متناسب با نیازها؛
۳. اجتناب از گرایش به عرفانهای کاذب؛
۴. تأثیرپذیری اخلاقی و تربیتی از ادعیه؛
۵. معرفت شناسی در ادعیه و زیارات؛
۶. ایجاد نگرشی نوبه دعا به عنوان یک مکتب تربیتی.

سرفصلها

۱. کلیات: مفاهیم دعا، زیارت، ذکر، مناجات و آداب؛
۲. آشنایی با منابع و متون ادعیه و زیارات: العدد القویه لدفع المخاوف الیومیه، المزار، عده الداعی و نجاح الساعی، البلد الامین والدرع الحصین، المقام الاسنی فی تفسیر الاسماء الحسنی، جنه الامان الوقیه و جنه الایمان الباقیه، مفاتیح الجنان و...؛
۳. ادعیه؛
۴. مناجات: خمس عشر، عرفه، شعبانیه، ابو حمزه، امیر المؤمنین علیه السلام - کمیل؛
۵. دعا؛
۶. اهل البیت علیهم السلام و صلوات ائمه علیهم السلام؛
۷. معرفتی: عالیہ المضامین و...؛
۸. علاجیه؛
۹. تعقیبات: مشترکه، مخصوصه؛





۱۰. یومیه و روزهای خاص و اوقات خاص؛
۱۱. احراز: خواص احراز و استناد و آشنایی؛
۱۲. ادعیه قرآنی: دعای انبیا و برگزیدگان، دعای ملائکه، دعای اولوالألباب، دعای عباد الرحمن، دعای اهل بهشت؛
۱۳. زیارات، در هر یک از اقسام مذکور نمونه‌هایی از زیارات معرفی و بحث می‌شود؛
۱۴. روزانه؛
۱۵. مطلقه؛
۱۶. مخصوصه؛
۱۷. جامعه کبیره و صغیره.

منابع

منابع اصلی:

۱. رساله نور علی نور در ذکر و ذاکر و مذکور، حسن زاده آملی؛
۲. آشنایی با دعا و متون ادعیه، محمد تقی ربانی.

منابع فرعی:

۱. مفاتیح الجنان؛
۲. المصباح فی الادعیه والصلوات والزیارات، ابراهیم بن علی الحارثی، الکفعمی، محبین، ۱۴۲۳ ق؛
۳. الاقبال بالاعمال الحسنه، ابن طاووس، علی بن موسی، مکتب الاعلام الاسلامی، مرکز النشر، ۱۴۱۸ ق؛
۴. بلاغه الامام علی بن الحسین، حائری، جعفر عباس، دارالحديث للطباعة والنشر، ۱۴۲۵ ق؛
۵. البلد الامین، کفعمی، ابراهیم بن علی، تهران، مکتبه الصدوق، ۱۳۸۳ ق؛
۶. الدعاء المأثور و آدابه، الفهری الطرطوشی، محمد بن الولید، تحقیق: محمد رضوان الدایه، بیروت: دارالفکر المعاصر، ۱۴۰۹ ق؛
۷. الدعوات، سعید بن هبه الله راوندی سعد السعود، علی بن موسی، السید بن طاووس، مدرسه الامام المهدي عجل الله تعالی فرجه الشریف؛
۸. عده الداعی الحلی، احمد بن فهد، مکتبه الوجدانی؛
۹. فصل نامه سفینه شماره ۶ تا ۹؛
۱۰. فلاح السائل، علی بن موسی، السید بن طاووس، حوزه العلمیه مکتب الاعلام الاسلامی، مرکز النشر، ۱۴۱۹ ق؛

١١. كامل الزيارات، ابي القاسم جعفر بن محمد بن موسى بن قولويه القمي، صححه و علق عليه بهزاد الجعفري، به اشراف علي اكبر الغفاري، صدوق، ١٣٧٥؛
١٢. المزار الكبير، ابن مشهدي، محمد بن جعفر، نشر القيوم، ١٤١٩ ق؛
١٣. المزار المفيد، محمد بن نعمان، انتشارات مدرسه الامام المهدي عجل الله تعالى فرجه الشريف، ١٤٠٩ ق؛
١٤. مصباح المتعجد، طوسي، محمد بن حسن، مؤسسه فقه الشيعه، ١٤١١ ق.



روش‌شناسی احادیث اخلاقی

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش‌نیاز				شیوه ارزشیابی			
روش‌شناسی احادیث اخلاقی		تقریری	عملی			حضوری	بیمه‌حضوری	خبر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تلفظی	تجربی			
		۲	۱	۳	۶۴		*					*	*	*	*	*	*

۲۸



رشته تخصصی اخلاق و تربیت اسلامی

اهداف

آشنایی با زبان و محتوای روایات تربیتی و روش برداشت معارف اخلاقی تربیتی از روایات.

سرفصل‌ها

۱. کلیات و مفاهیم: تعریف فقه‌الحديث، جایگاه فقه‌الحديث، ضرورت فقه‌الحديث، فواید و آثار فقه‌الحديث، پیشینه فقه‌الحديث با تأکید بر احادیث اخلاقی تربیتی؛
۲. مبانی فهم متن حدیث با تأکید بر احادیث اخلاقی؛
۳. فهم مفردات: روش اجتهادی در فهم مفردات شامل منابع لغت‌شناسی، بررسی معانی استعمالی، لغات نزدیک و متضاد و معناکننده، گونه‌شناسی روایات معناکننده در موضوعات اخلاقی؛
۴. فهم ترکیبات: اصطلاحات مرکب شامل چرایی کاربرد، تأثیر اصطلاحات مرکب بر فهم حدیث، روش دست‌یابی به معنا و بررسی نمونه‌ها از کتاب نهج‌البلاغه، مجازها شامل چرایی کاربرد، تأثیر مجاز بر فهم حدیث، روش دست‌یابی به معنای اصلی و بررسی برخی از نمونه‌ها از کتاب نهج‌البلاغه؛
۵. فهم مقصود: ضرورت و اهمیت، تفاوت مفهوم با مقصود، نقش قینه‌ها در فهم مقصود حدیث و انواع آن.

منابع

منبع اصلی:

روش فهم حدیث، عبدالهادی مسعودی.

منابع فرعی:

۱. منطق فهم حدیث، محمد کاظم طباطبایی؛
۲. فقه الحدیث، احمد پاکتچی؛
۳. فقه الحدیث و روش های نقد متن، نائینی غروی.



آشنایی با احادیث اخلاقی

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
آشنایی با احادیث اخلاقی		تئوری	عملی			حضوری	بهره‌حضور	غیرحضور	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تجرباتی
		*		۲	۶۴			*			*	*	*

۳۰

اهداف

بررسی نمونه‌های عینی اخلاق در حدیث و سیره معصومان علیهم‌السلام.

سرفصل‌ها

۱. احادیث اخلاقی در رابطه انسان با خدا: مفاهیم مثبت و ارزشی شامل معرفت‌الله، اخلاص، تقوا، توکل، خوف و رجا، خشوع، تضرع، خشیت، شکر، صبر و... مفاهیم منفی شامل سوءظن به خدا، یأس، ریا و...؛
۲. احادیث اخلاقی در رابطه انسان با خود: مفاهیم مثبت و ارزشی شامل: میل به بقا و جاودانگی، کمال‌جویی، حقیقت‌جویی، اعتدال و... مفاهیم منفی شامل لذت‌جویی، قدرت‌طلبی، غفلت عجب و...؛
۳. احادیث اخلاقی در رابطه انسان با انسان‌های دیگر: مفاهیم مثبت و ارزشی شامل: انفاق، ایثار، ازدواج، صلح‌رحم، وفای به عهد، تواضع، آداب معاشرت با خانواده، همسایه، همشهری، هم‌کیشان، دشمنان و... مفاهیم منفی شامل نفاق، حسد، سوءظن به دیگران، غیبت، بخل، کذب، کبر و...؛
۴. احادیث اخلاقی در ارتباط انسان با طبیعت: مفاهیم مثبت و ارزشی شامل نحوه برداشت و استفاده بهینه از طبیعت، وظایف انسان در قبال طبیعت، مفاهیم منفی شامل اسراف و تبذیر در بهره‌برداری از منابع طبیعی آب، خاک، مراتع و....

منابع

منبع اصلی:
میزان الحکمه.



منابع فرعی:

۱. مبانی تعلیم و تربیت در قرآن و احادیث، رضا فرهادیان؛

۲. اخلاق شبر؛

۳. مجموعه کتب روایی معتبر.



آشنایی با متون تخصصی اخلاق اسلامی

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
آشنایی با متون تخصصی اخلاق اسلامی		نظری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	شفاهی
		*		۲	۳۲	*			اخلاق کاربردی ۱		*		

۳۲

اهداف

شناخت میراث علمی مکاتب اخلاق اسلامی و تسلط بر متن خوانی و درک مطلب آن.

سرفصل‌ها

۱. آشنایی با گرایش‌های مختلف مکاتب اخلاق اسلامی و اهم متون آن‌ها؛
۲. بررسی اهم متون اخلاق نقلی؛
۳. اصول کافی؛
۴. فروع کافی؛
۵. شجره المعارف والاحوال؛
۶. مصباح‌الشریعه و مفتاح‌الحقیقه؛
۷. بررسی اهم متون مکتب اخلاقی فلسفی؛
۸. فصول‌المنتزعه، فارابی؛
۹. تهذیب‌الاخلاق، مسکویه؛
۱۰. اخلاق ناصری، خواجه‌نصیرالدین طوسی؛
۱۱. بررسی اهم متون مکتب اخلاق عرفانی؛
۱۲. قوت‌القلوب، ابوطالب مکی؛
۱۳. رساله سیر و سلوک، علامه بحر العلوم؛
۱۴. الاشارات والتنبیها، نمط ۹ مقامات العارفين، ابن‌سینا؛
۱۵. بررسی اهم متون مکتب اخلاق تلفیقی؛



۱۶. مهجۀ البيضاء، فیض کاشانی، احیاء العلوم، ابو حامد غزالی، الحقایق، ملامحسن فیض کاشانی؛

۱۷. جامع السعادات، ملا مهدی نراقی.

منابع

منابع اصلی

کتاب شناسی اخلاق اسلامی، جمعی از نویسندگان.

منابع فرعی

۱. انسان کامل، مرتضی مطهری رحمه الله علیه؛

۲. کتب فوق الذکر از مکاتب فلسفی، عرفانی، نقلی و تلفیقی.



انسان‌شناسی در اسلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش‌نیاز			شیوه ارزیابی		
انسان‌شناسی در اسلام		تئوری	عملی	۲	۳۲	حضور	بیمه حضوری	غیر حضوری	مشارکتی	دارد	ندارد		تجربی	تئوری	تحقیقی
		*				*					*	*			

اهداف

شناخت انسان و ابعاد و ویژگی‌ها او در منابع و متون دینی.

سرفصل‌ها

۱. ماهیت و جایگاه انسان‌شناسی: تاریخچه انسان‌شناسی، بحران انسان‌شناسی معاصر غرب، معنای انسان‌شناسی، اهمیت و ضرورت انسان‌شناسی، انواع انسان‌شناسی، ویژگی‌های انسان در اسلام؛
۲. ابعاد وجودی انسان: ابعاد مختص انسان، ابعاد مشترک بین انسان و حیوان؛
۳. انسان و مسئله شناخت؛
۴. آفرینش انسان؛
۵. انسان، طبیعت و فطرت انسان؛
۶. انسان و رابطه‌هایش: ارتباطات انسان با خدا، ارتباط انسان با خود، ارتباط انسان با دیگران: ارتباطات اجتماعی، ارتباطات اقتصادی، ارتباطات سیاسی و ارتباطات فرهنگی، ارتباطات انسان با طبیعت؛
۷. انسان و جبر و اختیار؛
۸. انسان کامل: جایگاه انسان در نظام هستی (خلافت الهی، کرامت انسان، انسان امانت‌دار الهی)، سیمای انسان کامل (کمال‌نهایی انسان)، انسان کامل (نگرش‌ها و ویژگی‌ها، راه‌های کمال‌جویی)؛
۹. عوامل و موانع رشد انسان؛
۱۰. انسان و آزادی؛
۱۱. انسان و سنت‌های الهی.

منابع

منابع اصلی:

۱. انسان‌شناسی در قرآن، محمد تقی مصباح یزدی، درس ۳-۱ و ۸-۵.
۲. انسان‌شناسی اسلامی، خسرو پناه، فصول ۱، ۴، ۶، ۸، ۹.



۳. انسان‌شناسی، محمود رجبی، فصل ۹.

منابع فرعی:

۱. انسان کامل، مرتضی مطهری؛

۲. انسان از دیدگاه اسلام، احمد واعظی؛

۳. مبانی انسان‌شناسی در قرآن، عبدالله نصری؛

۴. ارتباط انسان با جهان، محمد تقی جعفری؛

۵. سیمای انسان کامل از دیدگاه مکاتب، عبدالله نصری.



انسان شناسی تطبیقی

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
انسان شناسی تطبیقی		نظری	عملی			حضوری	پیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	شفاهی	تجربی
		*		۴	۶۴	*			انسان شناسی در اسلام		*			



اهداف

آشنایی با حوزه ها و نظریه های مختلف انسان شناسی با تأکید بر انسان شناسی اسلامی.

سرفصل ها

۱. کلیات: تعریف، تاریخچه شکل گیری، اهمیت و ضرورت؛
۲. رویکردهای انسان شناسی: فلسفی، تجربی، دینی و عرفانی؛
۳. انسان شناسی فلسفی؛
۴. مکاتب غربی: یونان باستان، قرون وسطی، مکاتب بعد از رنسانس، مکاتب معاصر (علمی، پدیدارشناسی، اگزیستانسیالیسم، فلسفه های حیات و...)
۵. مکاتب شرقی: بودیسم، تائوئیسم، دانتا؛
۶. فلسفه اسلامی: مشاء، اشراق، حکمت متعالیه؛
۷. انسان شناسی دینی: مسیحیت، یهودیت، زرتشت؛
۸. بررسی مقایسه ای انسان شناسی اسلامی و مکاتب دیگر.

منابع

منابع اصلی:

۱. سیمای انسان کامل از دیدگاه مکاتب، عبدالله نصری؛
۲. انسان شناسی، محمود رجبی؛
۳. انسان شناسی اسلامی، خسرو پناه.

منابع فرعی:

۱. انسان‌شناسی، هانس دیرکس؛
۲. انسان‌شناسی در قرآن محمد تقی مصباح یزدی؛
۳. انسان‌شناسی فلسفی، لاندمان؛
۴. انسان از دیدگاه اسلام، احمد واعظی.



فلسفه اخلاق

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا			پیش نیاز		شیوه ارزشیابی		
فلسفه اخلاق		تفاری	علمی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	شکلی
		*		۴	۶۴	*			انسان شناسی تطبیقی		*		

۳۸



رشته تخصصی اخلاق و تربیت اسلامی

اهداف

آشنایی با مهم ترین مسائل فلسفه اخلاق، رویکردها و مکاتب اخلاقی با تأکید بر دیدگاه های اسلام.

سرفصل ها

۱. کلیات: تعریف، رابطه با اخلاق، علم اخلاق، فرا اخلاق و...؛
۲. مسئله فلسفه اخلاق؛
۳. منشأ احکام اخلاقی، گزاره های اخلاقی و آزادی انسان، استدلال پذیری گزاره های اخلاقی، اطلاق و نسبیّت در اخلاق، رابطه فلسفه اخلاق با سایر معارف بشری؛
۴. مکاتب اخلاقی در غرب؛
۵. مکاتب غیر واقع گرا: احساس گرای، توصیه گرای، جامعه گرای، قرارداد گرای، نظریه امر الهی؛
۶. مکاتب واقع گرای طبیعی: لذت گرای، سود گرای، دیگر گرای، قدرت گرای، تطور گرای، وجدان گرای؛
۷. مکاتب واقع گرای مابعدالطبیعی: کلبی، رواقی، کانت، سعادت گرای (سقراط، افلاطون، ارسطو)؛
۸. نظریه اخلاقی اسلام با تأکید بر قرآن و سنت؛
۹. بررسی تطبیقی پاسخ های اسلام به پرسش های اساسی فلسفه اخلاق با سایر مکاتب.

منابع

منبع اصلی:

نقد و بررسی مکاتب اخلاقی، محمد تقی مصباح یزدی.

منابع فرعی:

۱. فلسفه اخلاق، محمد تقی مصباح یزدی؛
۲. فلسفه اخلاق، مرتضی مطهری؛
۳. فلسفه اخلاق، ویلیام فرانکنا؛
۴. فلسفه اخلاق، پل ادواردز؛
۵. دستورالاخلاق فی القرآن، محمد درّاز.



اخلاق کاربردی ۱

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش نیاز		شیوه ارزشیابی	
اخلاق کاربردی ۱		نظری	عملی			حضور	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	شفاهی
		*		۳	۷۸	*				*	*		

اهداف

۱. آشنایی با استعدادها و انواع روابط انسانی؛
۲. آشنایی با انواع روابط انسان با خود؛
۳. آشنایی اصول و ارزش های اخلاقی در مواجهه با خود.

سرفصل ها

۱. اقسام روابط و افعال انسان: رابطه انسان با خود، رابطه انسان با خدا، رابطه انسان با محیط (رابطه انسان با محیط انسانی مستقیم، رابطه انسان با محیط انسانی غیر مستقیم) (رسانه و فضای مجازی و...)، رابطه انسان با محیط غیر انسانی (محیط زیست، فضای شهری و...)
 ۲. معرفه النفس: اهمیت، ابزار و راه های خودشناسی در متون دینی، ماهیت روح و انواع آن در متون دینی امامیه، استعداد های انسان؛
 ۳. روابط انسان با خود: روابط شناختی، روابط احساسی، روابط رفتاری؛
 ۴. اصول و ارزش های اخلاقی در مواجهه شناختی با خود: شناخت نوعی، شناخت فردی، آثار معرفت به خود و جهل به خود، شناخت ارزش ذاتی خود؛
 ۵. اصول و ارزش های اخلاقی در مواجهه احساسی با خود: احساس حرمت نفس، عزت نفس، احساس شرم از خود، حبّ ذات هدایت شده؛
 ۶. اصول و ارزش های اخلاقی در مواجهه رفتاری با خود؛
- رفتار اخلاقی با جسم:

۱. ضرورت مراقبت از سلامتی جسم؛
۲. اخلاق خوردن و آشامیدن؛



۳. اخلاق خواب و استراحت؛

۴. حقوق اخلاقی اعضا و جوارح.

■ رفتار با روح و روان:

۱. کنترل نفس؛

۲. سخت گیری بر نفس؛

۳. خودارزیابی.

۷. فضایل و رذایل اخلاق فردی.

منابع

منبع اصلی:

جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. الکافی: کتاب الایمان والکفر و کتاب الاطعمه والاشربه؛

۲. بحار الانوار: جلد ۵۸ و ۵۹؛

۳. رفتار اخلاقی انسان با خود، محمد تقی سبحانی نیا؛

۴. رابطه انسان با خود، محمد فتحعلی خانی؛

۵. دانش نامه اخلاق کاربردی ۴ جلد، احمد حسین شریفی و همکاران؛

۶. آیین زندگی اخلاق کاربردی، احمد حسین شریفی؛

۷. اخلاق کاربردی: چالش ها و کاوش ها، محمد تقی اسلامی؛

۸. اخلاق در قرآن، محمد تقی مصباح یزدی؛

۹. تربیت اخلاقی، محمد داودی.



اخلاق کاربردی ۲

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
اخلاق کاربردی ۲		نظری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تجربی
		*		۴	۶۴	*				اخلاق کاربردی ۱		*	



اهداف

آشنایی با مبانی، قواعد و اصول و مهارت‌های اخلاقی در ساحت روابط اجتماعی.

سرفصل‌ها

۱. اخلاق روابط اجتماعی:

- مبانی زیست اجتماعی انسان: عوامل زیست اجتماعی، زیست اجتماعی آگاهانه، زیست اجتماعی ارادی یا جبری؛
- ارزش‌های اخلاقی در زیست اجتماعی: عدالت و محبت؛
- قواعد و اصول اخلاق اجتماعی: قاعده زرین، نصیح، استغنا، احسان، مدارا و رفق؛
- روابط اجتماعی.

۲. روابط با مؤمنان و جامعه ایمانی، اخلاق خانواده (رابطه زن و شوهر، رابطه فرزند و پدر و مادر، رابطه‌ی فرزندان با یکدیگر)، اخلاق خویشاوندی، روابط اجتماعی با غیر محارم، اخلاق روابط دوستی، اخلاق کسب و کار، روابط با غیر مؤمنان، اخلاق روابط سیاسی، اخلاق حاکمان و فرمان‌برداران.

منابع

منبع اصلی:

جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. الکافی: کتاب الایمان والکفر؛
۲. المحاسن: کتاب الصفوه والنور والرحمه؛
۳. دانشنامه اخلاق کاربردی، احمدحسین شریفی و همکاران؛
۴. آیین زندگی اخلاق کاربردی، احمدحسین شریفی؛
۵. اخلاق کاربردی: چالش ها و کاوش ها، محمدتقی اسلامی؛
۶. اصول اخلاق کار از دیدگاه امام علی علیه السلام، محمدعلی مشایخی پور؛
۷. اخلاق کسب و کار، اندرل جورجز).



اخلاق کاربردی ۳

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز		شیوه ارزشیابی	
اخلاق کاربردی ۳		نظری	عملی			حضور	پنجه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کلی	شکلی
		*		۲	۳۲	*				اخلاق کاربردی ۲		*	



اهداف

آشنایی با مبانی، قواعد و اصول و مهارت‌های اخلاقی در ساحت تعلیم و تربیت.

سرفصل‌ها

۱. چرایی دانش‌اندوزی: وجوب طلب علم، دسته‌بندی انسان‌ها بر پایه اعتنای به دانش‌اندوزی، تمایز علم و مال؛
۲. ارزش‌ها و اصول دانش‌اندوزی دینی: فضیلت و برتری عالم بر دیگران، سؤال از عالمان، مجالست و مذاکره با عالم، احتیاط در اخذ دین، پرهیز از رأی و قیاس؛
۳. حقوق اخلاقی معلم بر متعلم: تواضع، شکر (در حضور و غیاب)، ادب رفتاری - گفتاری، مسئولیت‌پذیری، رعایت حریم علمی و عملی؛
۴. حقوق اخلاقی متعلم بر معلم: عدالت و عدم تبعیض، توجه به استعدادها، اهتمام به رشد، ایجاد شوق به آموزش، جدیت در آموزش، ملاحظت رفتاری.

منابع

منبع اصلی:

منیه المرید فی ادب المفید والمستفید، شهید ثانی.

منابع فرعی:

۱. الکافی: کتاب فضل العلم؛
۲. المحاسن: کتاب مصابیح الظلم؛

۳. بحار الانوار: ابواب العلم و آدابہ و أنواعہ و أحكامہ و تتمہ ابواب العلم، ج ۱ و ۲؛
۴. آیین زندگی اخلاق کاربردی، احمد حسین شریفی؛
۵. اخلاق کاربردی: چالش‌ها و کاوش‌ها، محمد تقی اسلامی.



اخلاق کاربردی ۴

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعتهای	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
اخلاق کاربردی ۴			تفکری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تجربی	تلفظی	تحلیلی
			*		۴	۶۴	*				اخلاق کاربردی ۳		*			

۴۶



رشته تخصصی اخلاق و تربیت اسلامی

اهداف

۱. آشنایی با آموزه‌های اخلاقی اسلام در ساحت‌های رسانه، محیط زیست، اخلاق حرفه‌ای، اخلاق جنسی و....
۲. آشنایی فراگیران با مسائل مبتلای نوجوانان با تأکید بر مسائل جنسی، اعتیاد و مشکلات رسانه‌ای.

سر فصل‌ها

۱. آسیب‌شناسی برنامه‌های دینی و تربیتی در کودکی و نوجوانی؛
۲. رویکردهای غیررسمی در تربیت؛
۳. آسیب‌شناسی پایگاه‌های تربیتی: خانواده، مسجد، هیئت، رسانه و جامعه؛
۴. مروری بر مشکلات جنسی و راه‌های پیشگیری و درمان؛
۵. فرصت‌ها و تهدیدهای رسانه‌ها در تربیت و اخلاق: تلویزیون، ماهواره، موبایل، سینما، اینترنت، شبکه‌های مجازی، کتب و مجلات؛
۶. مسائل معاصر نوجوان و خانواده و راهکارهای تربیتی و اخلاقی آن: عرفان‌های کاذب، چالش‌های اعتقادی، روابط مجازی و حقیقی با جنس مخالف، ازدواج، سبک زندگی مجردي؛
۷. زمینه‌ها و ریشه‌های گرایش به اعتیاد.

منابع

منبع اصلی:

جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. روان‌شناسی رسانه، محمدعلی حکیم‌آرا، دانشگاه صداوسیما، چاپ اول، ۱۳۸۸؛
۲. مسائل و مشکلات تربیتی، احمد بهشتی، شرکت چاپ و نشر بین‌الملل، ۱۳۸۹؛
۳. کتاب مسائل نوجوانان و جوانان در ایران معاصر، منیژه کرباسی و منوچهر وکیلان، انتشارات پیام‌نور؛
۴. تربیت کودکان در جهان امروز، احمد بهشتی؛
۵. تربیت جنسی از منظر قرآن و حدیث، علی‌نقی فقیهی، دارالحدیث، ۱۳۸۷؛
۶. مسائل نوجوانان و جوانان، محمدعلی کشاورزی، روزبهان، ۱۳۸۵.



نظام تربیتی اسلام ۱

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا			پیش نیاز		شیوه ارزشیابی		
نظام تربیتی اسلام ۱		نظری	عملی			حضور	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	شفاهی
		*		۲	۳۲	*				*	*		

۲۸



رشته تخصصی اخلاق و تربیت اسلامی

اهداف

شناخت و بررسی مبانی و اهداف و ساحت‌های تربیت اسلامی.

سرفصل‌ها

۱. کلیات: تعریف مفاهیم تربیت اسلامی، اهمیت، ضرورت و تاریخچه؛
۲. عوامل و زمینه‌های مؤثر در تربیت اسلامی: عوامل انسانی مؤثر در تربیت و عوامل غیرانسانی؛
۳. اهداف تربیت اسلامی: هدف غایی، اهداف رابطه‌ای؛
۴. مبانی تربیت اسلامی؛
۵. مبانی معرفت‌شناختی تربیت: امکان شناخت برای انسان، ابزارهای شناخت، منابع و موضوعات شناخت؛
۶. مبانی انسان‌شناختی تربیت: چندبعدی بودن، دارای استعدادهای فطری، تفاوت‌های فردی، کرامت بالفعل، ظهور تدریجی شاکله، آسیب‌های عرصه تربیت؛
۷. ساحت‌های تربیت اسلامی: مروری بر ساحت‌های مختلف تربیت و اهداف متناسب با ساحت‌ها و ابعاد خاص تربیتی؛
۸. تربیت عبادی، تربیت اخلاقی، تربیت اعتقادی، تربیت خانوادگی.

منابع

منابع اصلی:

۱. نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، خسرو باقری؛
۲. درآمدی بر تعلیم و تربیت اسلامی: اهداف تعلیم و تربیت در اسلام، علیرضا اعرافی.

منابع فرعی:

۱. سیری در تربیت اسلامی، مصطفی دلشاد تهرانی؛
۲. فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، دفتر همکاری حوزه و دانشگاه؛
۳. درآمدی بر نظام تربیتی اسلام، محمدعلی حاجی ده آبادی؛
۴. درآمدی بر نظام نامه تربیتی، جامعه المصطفی العالمیه.



نظام تربیتی اسلام ۲

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد		تعداد ساعت		شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
نظام تربیتی اسلام ۲			تئوری	عملی					حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مختاری	دارد	ندارد	کلی	تفصیلی	تجزیه
			*		۲		۳۲		*				نظام تربیتی اسلام ۱		*		



اهداف

شناخت و بررسی اصول و روش های تربیت اسلامی.

سرفصل ها

۱. اصول تربیتی اسلام (خدا محور، تعبّدمداری، آخرت گرایی، توجه به تفاوت های فردی، فطرت گرایی، جامع نگری و اعتدال، تدریج، استمرار و مداومت، رفق و مدارا و...)
۲. روش های تربیت اسلامی:

۱. روش های عام

- روش های مربی: اعطای بینش، دانش و شناخت، تبشیر و انداز، تشویق و تنبیه، مهرورزی، توصیه و موعظه، امر به معروف و نهی از منکر؛
- روش های متربی: پرهیز و خویشتن داری، برنامه ریزی، تمرین و تکرار، رعایت آداب.

۲. روش های خاص

- روش های تربیت عبادی و معنوی: ذکر خدا، دعا و مناجات، توبه، التزام به تکالیف و...؛
- روش های تربیت عقلانی: زمینه سازی جهت تفکر و تدبّر، تقویت روحیه دلیل جویی و نقّادی و...؛
- روش های تربیت اخلاقی: تزکیه، مراقبه، محاسبه نفس، ریاضت و مخالفت با نفس و...

منابع

منابع اصلی:

۱. نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، خسرو باقری؛
۲. نظام‌نامه تربیتی، جامعه‌المصطفی‌العالمیه.

منابع فرعی:

۱. درآمدی بر نظام تربیتی اسلام، محمدعلی حاجی‌ده‌آبادی؛
۲. سیری در تربیت اسلامی، مصطفی دلشاد تهرانی؛
۳. تعلیم و تربیت اسلامی، مرتضی مطهری.



سیره تربیتی معصومین علیهم السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز				شیوه ارزشیابی			
سیره تربیتی معصومین علیهم السلام		نظری	عملی			مختصری	تجزیه و تحلیلی	مجموعی	مختصری	دری	تجزیه و تحلیلی	مجموعی	دری	مختصری	تجزیه و تحلیلی	مجموعی	دری
		*		۲	۳۲	*				نظم تربیتی اسلام ۲				*			

۵۲

اهداف

شناخت سیره تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت علیهم السلام.

سرفصل ها

۱. کلیات و مفاهیم: سیره، سنت، تربیت، اهل بیت علیهم السلام، سیره تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت علیهم السلام و...؛
۲. حجیت و اعتبار سیره؛
۳. منابع و راه های اثبات سیره: قرآن، روایات، تاریخ و...؛
۴. کارکردها و دلالت سیره تربیتی معصومین علیهم السلام؛
۵. آداب و روش های زمینه ساز در تربیت از منظر معصومین علیهم السلام: آداب و روش های تربیتی پیش از تولد: انتخاب همسر، آداب مباشرت، آداب و روش های تربیتی زمینه ساز آغاز تولد: اذان و اقامه در گوش نوزاد، کام برداشتن، پوشش نوزاد، تبریک و دعا، نام درست نیک، عقیقه، ختنه، آداب و روش های زمینه ساز پس از تولد: روش محبت، روش تکریم و احترام، روش بازی و...؛
۶. تربیت اعتقادی از منظر معصومین علیهم السلام: روش های پرورش شناخت و ایمان به خدا در سیره معصومان علیهم السلام، روش های پرورش شناخت و ایمان به پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم در سیره معصومین علیهم السلام و...؛
۷. تربیت اخلاقی از منظر معصومین علیهم السلام: اهداف تربیت اخلاقی در سیره: پرورش فضایل و از بین بردن رذایل، پرورش فهم و تعقل اخلاقی، مبانی و اصول تربیت اخلاقی، روش های تربیت اخلاقی: روش های پرورش آگاهی و بصیرت اخلاقی، روش های اصلاح رذایل و...؛
۸. تربیت عبادی از منظر معصومین علیهم السلام: آموزش قرآن، آموزش نماز، آموزش ذکر و دعا و...



منابع اصلی:

سیره تربیتی پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم و اهل بیت علیهم السلام، محمد داوودی، سیدعلی حسینی زاده.

منابع فرعی:

۱. سیری در سیره ائمه اطهار علیهم السلام، مرتضی مطهری؛

۲. سیره معصومان علیهم السلام، محمدحسین واتقی راد؛

۳. الصحيح من سیره النبی الاعظم صلی الله علیه وآله وسلم، جعفر مرتضی العاملی؛

۴. منطق و سیره پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم، مصطفی دلشاد تهرانی.



تفسیر تربیتی

[illegible]

اهداف

آشنایی با اصول و روش های فهم و تفسیر قرآن با رویکرد تربیتی.

سر فصل‌ها

۱. آشنایی با مفاهیم، اهداف و روش‌شناسی تفسیر تربیتی؛
۲. قلمرو تفسیر تربیتی و دیدگاه‌های مختلف درباره تفسیر تربیتی قرآن کریم؛
۳. جریان‌شناسی تفسیر تربیتی و آشنایی با تفاسیر واجد رویکرد تربیتی: تفسیر المیزان (حسین طباطبائی)، تفسیر نمونه (ناصر مکارم شیرازی)، تفسیر راهنما (اکبر هاشمی رفسنجانی)، تفسیر تطهیر با جاری قرآن (علی صفایی حائری)، تفسیر نور (محسن قرائتی)، تفسیر الهدی (صادق هدایت، محمد تقی مدرسی)؛
۴. تفسیر تربیتی یکی از سوره‌قرآنی، ترجیحاً سوره حمد با حجرات.

منابع

منابع اصلی:

۱. درآمدی بر تفسیر تربیتی، علیرضا اعرافی؛
۲. جریان‌شناسی تفسیر تربیتی، علی‌اسعدی.

منابع فرعی:

۱. روش تفسیر قرآن، محمود رجبی؛
۲. روش‌ها و گرایش‌های تفسیری، حسین علوی مهر؛

۳. تفسیر سوره حمد، روح‌الله خمینی رحمه‌الله علیه؛

۴. تفاسیر مذکور در سرفصل؛

۵. مقالات پژوهشی مرتبط.



اندیشه‌های تربیتی اسلامی

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
اندیشه‌های تربیتی اسلامی		تئوری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجموعی	دارد	ندارد	کلی	تجزیه‌ای
		*		۲	۳۲	*					*	*	*

۵۴



رشته تخصصی اخلاق و تربیت اسلامی

اهداف

شناخت اندیشه‌ها و آرای تربیتی متفکران اسلامی.

سرفصل‌ها

۱. مبانی و آرای تربیتی علامه مجلسی: انسان‌شناسی، اخلاق و تعلیم و تربیت و...؛
۲. مبانی و آرای تربیتی ملامهدی نراقی: انسان‌شناسی و تربیت اخلاقی، عوامل و زمینه‌های تربیت اخلاقی؛
۳. مبانی و آرای تربیتی ملااحمد نراقی: مراحل تعلیم و تربیت، روش‌های تربیتی و...؛
۴. مبانی و آرای تربیتی ملامحسن فیض کاشانی: شیوه‌های عام و خاص اصلاح و درمان؛
۵. آرا و اندیشه‌های تربیتی: علامه طباطبائی رحمت‌الله‌علیه، شهید مطهری رحمت‌الله‌علیه، امام خمینی رحمت‌الله‌علیه، مقام معظم رهبری مدظله‌العالی و....

منابع

منابع اصلی:

آرای دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن، زیر نظر علیرضا اعرافی.

منابع فرعی:

۱. جامع السعادات، ملامهدی نراقی؛
۲. معراج السعاده، ملااحمد نراقی؛
۳. بحار الانوار، علامه مجلسی؛

۴. محجه البیضاء، فیض کاشانی؛

۵. آثار اخلاقی و تربیتی علامه طباطبائی رحمت الله علیه، امام خمینی رحمت الله علیه، شهید مطهری رحمت الله علیه
و مقام معظم رهبری مد ظله العالی و....



روان‌شناسی عمومی

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
روان‌شناسی عمومی		نظری	عملی	۲	۳۲	حضوری	غیرحضوری	مختاری	دارد	ندارد	امتی	تلفظی	تفصیلی	
		*				*				*	*			

۵۸



رشته تخصصی اخلاق و تربیت اسلامی

اهداف

شناخت اصول و مفاهیم اساسی روان‌شناسی با تأکید بر دیدگاه اندیش‌مندان اسلامی.

سرفصل‌ها

۱. کلیات و مفاهیم: تعریف روان‌شناسی، موضوع، فایده و کارکردها؛
۲. جایگاه روان‌شناسی در میان سایر علوم؛
۳. تاریخ و تحولات روان‌شناسی در جهان و ایران؛
۴. شاخه‌ها و رشته‌های روان‌شناسی؛
۵. رفتارشناسی و تفاوت‌های فردی: انواع نظام‌های ارتباطی، تفاوت‌های فردی و عوامل مؤثر بر آن، تأثیر محیط بر رفتارهای فردی و...؛
۶. شخصیت و چگونگی شکل‌گیری آن: شخصیت از دیدگاه اسلام و روان‌شناسی معاصر، مراحل رشد و تکامل شخصیت، انواع شخصیت، شخصیت بهنجار و نابهنجار با تأکید بر معیارهای قرآن و سنت، روش‌های پیشگیری از اختلالات شخصیت در کودکان و نوجوان؛
۷. تعارض و سازگاری شخصیت و روان؛
۸. شناخت دستگاه‌های شناختی انسان؛
۹. هیجان، احساسات و عواطف؛
۱۰. ادراک، حافظه، یادگیری و شناخت؛
۱۱. یادآوری و فراموشی؛
۱۲. زبان، تفکر و ذهن.

منابع

منبع اصلی:

روان‌شناسی عمومی، شفیع آبادی.

منابع فرعی:

۱. روان‌شناسی اسلامی، سید ابوالقاسم حسینی؛

۲. روان‌شناسی عمومی، هیلگارد؛

۳. شخصیت از دیدگاه رفتاری، رابرت واسپیگر.



بررسی مکاتب تربیتی

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا			پیش نیاز		شیوه ارزشیابی	
بررسی مکاتب تربیتی	نظری	عملی	حضوری	نیمه حضوری			غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کلی	تفصیلی	تجزیه ای
	*					۶۴	*				روانشناسی عمومی		*

اهداف

آشنایی با آراء و مکاتب مختلف تربیتی با رویکرد انتقادی.

سرفصل ها

۱. بررسی آرای تربیتی متفکران مسلمان شامل: رویکردهای اخلاقی، عرفانی، فقهی، فلسفی و...؛
۲. بررسی مکاتب تربیتی غرب شامل: ایدئالیسم، رئالیسم، طبیعت گرایی، پراگماتیسم، اگزیستانسیالیسم، تحلیل فلسفی، پیشرفت گرایی، پایدار گرایی، بازسازی اجتماعی، نظریه انتقادی.

منابع

منبع اصلی:

مکاتب فلسفی و آراء تربیتی، ترجمه: دکتر محمدجعفر پاک سرشت، سمت، ۱۳۸۸.

منابع فرعی:

۱. فلسفه و تعلیم و تربیت، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه (سمت)، جلد اول؛
۲. نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، خسرو باقری؛
۳. فلسفه تعلیم و تربیت در جهان غرب، سعید بهشتی، انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۶؛
۴. دیدگاه های جدید در فلسفه تعلیم و تربیت، خسرو باقری، نشر علم، ۱۳۷۵؛
۵. فلسفه تعلیم و تربیت معاصر، خسرو باقری، محمد عطاران، انتشارات محراب قلم، ۱۳۷۶.



روان‌شناسی رشد

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش‌نیاز			شیوه ارزشیابی	
روان‌شناسی رشد		نظری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	شفاهی	تجربیه
		*		۲	۳۲	*				روانشناسی عمومی		*		

اهداف

۱. آشنایی با مفاهیم، نظریه‌ها و ویژگی‌های مراحل مختلف رشد جسمانی، روانی و اجتماعی در سنین مختلف؛
۲. آشنایی با انواع شخصیت و عوامل مؤثر در شکل‌گیری آن.

سرفصل‌ها

۱. تعریف و موضوع روان‌شناسی رشد؛
۲. اصول و جهات عمومی رشد؛
۳. دوره‌های رشد؛
۴. قبل از تولد، کودکی، نوجوانی، جوانی، میانسالی، پیری؛
۵. حوزه‌های رشد: رشد بدنی، شناختی، شخصیت، عاطفی، جنسی، اخلاقی، اجتماعی، معنوی؛
۶. بلوغ و مسائل آن در دختران و پسران؛
۷. اختلالات رفتاری در دوره‌های رشد؛
۸. آزمون‌های رشد.

منابع

منبع اصلی:

نظریه اسلامی رشد انسان، جمیله علم‌الهدی.

منابع فرعی:

۱. روان‌شناسی رشد، لورا برک، ترجمه: یحیی سیدمحمدی؛



۲. نظریه‌های روان‌شناسی رشد، ویلیام کرین؛

۳. رشد، علی صفایی حائری.

۴. روان‌شناسی رشد با نگرش به منابع اسلامی، دفتر همکاری حوزه و دانشگاه.



روان‌شناسی تربیتی

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا			پیش‌نیاز			شیوه ارزشیابی	
روان‌شناسی تربیتی		نظری	عملی			حضوری	غیرحضوری	مشارکتی	داد	بازداد	...	تجربیه	تجربیه
		*		۲	۳۲		*		روشناسی رشد		*		

اهداف

شناخت اصول و مبانی روان‌شناسی تربیتی، تقویت قدرت تفکر، تحلیل، تفسیر مسائل تربیتی از دیدگاه روانی، عاطفی و....

سرفصل‌ها

۱. کلیات و مفاهیم: تعریف، اهداف، جایگاه، مسائل اساسی، ماهیت، قلمرو و تاریخچه و...؛
۲. ماهیت یادگیری و انواع آن و نظریه‌های یادگیری و کاربرد آن‌ها: رفتاری، شناختی، اجتماعی و...؛
۳. انگیزش: تعریف، نظریه‌ها، کاربرد نظریه‌های انگیزشی در تعلیم و تربیت، انگیزش و یادگیری؛
۴. روش‌های آموزش: حل مسئله، بارش فکری، بحث گروهی، اکتشافی، مشارکتی فعال، پروژه و...؛
۵. مهارت‌های آموزش: ارتباط، صمیمیت، تمرکز، کنترل، شروع و پایان دادن و...؛
۶. آموزش خلاقیت و تفکر و حل مسئله؛
۷. مدیریت کلاس: روش‌های اداره مؤثر، روش‌های کنترل و مواجهه با مشکلات، روش‌های پیشگیری از مشکلات؛
۸. ارزش‌یابی: تعریف، انواع، روش‌ها، قواعد کلی طرح سؤال، قواعد اختصاصی طرح سؤال، اهداف ارزش‌یابی و....

منابع

منابع اصلی:

۱. روان‌شناسی پرورش، علی اکبر سیف، (فصول ۱، ۳، ۷ و ۲۲-۱۵)؛
۲. روان‌شناسی یادگیری، شعاری نژاد، (فصول ۱۵-۹).



منابع فرعی:

۱. روان‌شناسی تربیتی، علی شریعتمداری؛
۲. روان‌شناسی تربیتی، اصول و کاربرد آن، ترجمه علی نفی خرازی.



مقدمات مشاوره و راهنمایی

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
مقدمات مشاوره و راهنمایی		نظری	عملی			حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	آمیخته	تلفیقی	تجربیه	پایانیه
		۲	۲	۴	۹۶	*			روانشناسی تربیتی		*	*		

اهداف

آشنایی دانش پژوهان با مبانی، اصول، نظریه‌ها و روش‌های مشاوره و راهنمایی با تأکید بر نظریات دانشمندان مسلمان.

سرفصل‌ها

۱. کلیات: مفهوم‌شناسی مشاوره و راهنمایی، اهداف مشاوره، حدود ملاحظه‌مان و مبلغان دینی در مشاوره و راهنمایی؛
۲. اصول ارتباطات مشاوره‌ای: الزامات و هشدارهای ارتباطی دانش پژوهان حوزوی با مراجعان با تأکید بر نظریات فقه‌های عظام، شامل (رابطه حرفه‌ای بین مشاور و مراجع، ساختار ارتباطات در مشاوره، نحوه ارتباطات کلامی و غیر کلامی، الزامات ارتباطات مشاوره‌ای با رویکرد فقهی)؛
۳. اصول مصاحبه تشخیص: الزامات و هشدارهای مربوط به شرح حال‌گیری و دریافت اطلاعات فردی و خانوادگی و پی‌بردن به اسرار و رموز پنهانی مراجعان با تأکید بر نظریات فقه‌های عظام، شامل (مصاحبه ورودی و ابتدایی، مصاحبه حرفه‌ای، آشنایی با برگه‌های استاندارد دریافت اطلاعات، مصاحبه پایانی، معرفی و آشنایی اجمالی با فنون مصاحبه مشاوره‌ای)؛
۴. آشنایی با اصول تشخیص اولیه مشاوره‌ای (شناخت اجمالی نابهنجاری‌های روان‌شناختی، نابهنجاری‌های آموزشی و تربیتی، نابهنجاری‌های روان‌تنی و گذری بر سبب‌شناسی نابهنجاری)؛
۵. آشنایی اجمالی با رویکردهای درمانی؛
۶. اصول توصیه‌های مشاوره‌ای وظایف مشاور و ملاحظات علمی و تجربی در ارائه مشاوره و راهنمایی اولیه مراجعان، وظایف مشاور و ملاحظات ارزشی و فقهی در ارائه مشاوره و راهنمایی اولیه مراجعان، وظایف مشاور و ملاحظات اصول و بیان تأثیر گذار و الگوهای توصیه با تأکید بر آموزه‌های قرآن کریم و ائمه هدی علیهم السلام.



منبع اصلی:

مقدمات راهنمایی و مشاوره: مفاهیم و کاربردها، عبدالله شفیع آبادی.

منابع فرعی:

۱. مقدمه‌ای بر مشاوره و روان‌درمانی، سیداحمد احمدی؛
۲. آشنایی با اصول و فنون مشاوره، سیداحمد رهنمایی؛
۳. مشاوره و روان‌درمانی، مراجع محوری، کارل راجرز؛
۴. نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی، محمود ساعتچی؛
۵. اصول مشاوره گروهی، محمود نیکزاد؛
۶. راهنمای تهیه شرح حال و مصاحبه، سعید شاملو.



اصول و فنون مربیگری

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد سلاست	شیوه اجرا			پیش نیاز		شیوه ارزشیابی		
اصول و فنون مربیگری		تفکری	عملی			حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تجربی	تجسس
		۲	۲	۴	۹۶	*			روانشناسی عمومی		*	*	

اهداف

آشنایی با اصول و مهارت‌های مربی‌گری اعم از: کلاس داری، بازی‌سازی و رهبری گروه و....

سرفصل‌ها

۱. اصول و فنون برقراری ارتباط با کودک و نوجوان؛
۲. آشنایی با دنیای کودک‌کان و منابع تخصصی حوزه کودک (کتاب، مجلات، کانون پرورش، فیلم و نمایش، شعر و ادبیات کودک‌کان، اسباب‌بازی‌ها و بازی‌های چند رسانه‌ای)؛
۳. ویژگی‌های مربی مطلوب؛
۴. آسیب‌های مربی‌گری مناسب بر تربیت و اخلاق؛
۵. گروه و پویایی گروه کودک‌کان؛
۶. مدیریت رفتاری در کلاس و گروه؛
۷. انگیزش و ایجاد انگیزه در کودک‌کان؛
۸. کاربردهای آموزشی قصه و بازی و کار دستی؛
۹. تسهیل‌گری در کلاس؛
۱۰. شیوه مواجهه با کودک‌کان و مخاطبان دشوار؛
۱۱. ملاحظات مربی‌گری و تربیت دینی کودک‌کان آسیب‌دیده اجتماعی: کودک‌کان کار و متکدی، کودک‌کان بی‌سرپرست و بدسرپرست.



منابع اصلی:

تدریس در کلاس درس (ماهیت مدل‌ها و عناصر کیفیت‌بخشی)، عادل زاهد و همکاران، ویرایش اول.

منابع فرعی:

۱. روش‌ها و فنون الگوهای تدریس، امان‌الله صفوی، ویرایش اول، چاپ هشتم، سمت، ۱۳۹۰؛
۲. نگرشی کاربردی بر روش‌های تدریس و هنر معلمی، غلامعلی سرمد، ویرایش اول، چاپ پنجم، ۱۳۸۹؛
۳. مجموعه سی‌دی‌ها و برنامه‌های تربیت مربی (برای تمرین و کار عملی)، محمدحسن راستگو.



کارگاه پژوهش ۱ (تخصصی)

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
کارگاه پژوهش ۱ (تخصصی)		نظری	علمی			حضوری	زیمه حضوری	غیر حضوری	معماری	دارد	ندارد	کتابی	تجربی	تفصیلی
		۲	۱	۳	۶۴	*					*	*	*	*

اهداف

۱. فراگیری ویژگی، انواع و فرآیند تحقیق علمی؛
۲. کسب توانایی نسبی در تشخیص و تعیین مسئله و انتخاب موضوع در پژوهش های تربیتی و اخلاقی؛
۳. کسب توانایی جستجو و شناسایی منابع، تحلیل و به کارگیری اطلاعات و گزینش روش مناسب در تحقیق علمی؛
۴. تجربه عینی تحقیق، نگارش و ارایه مقاله علمی در موضوعات اخلاق و تربیت.

سرفصل ها

۱. آشنایی با مفاهیم تحقیق؛
۲. انواع روش های تحقیق؛
۳. انتخاب، تحلیل و تبیین مسئله تحقیق؛
۴. شیوه سندآوری؛
۵. ارایه و نشر تحقیق؛
۶. تهیه و تدوین طرح پژوهش: دلایل توجیه طرح تحقیق، انواع طرح تحقیق، عناصر و ساختار طرح تحقیق؛
۷. مطالعه سوابق مسئله تحقیق (پیشینه پژوهش)؛
۸. روش های جمع آوری اطلاعات؛
۹. ارزیابی، تحلیل اطلاعات؛
۱۰. مدیریت اطلاعات؛
۱۱. تهیه و تنظیم و آرایش گزارش تحقیق (در این قسمت به تفکیک مقاله، کتاب و پایان نامه خواهد بود)؛





۱۲. شیوه سندآوری؛

۱۳. روش ارایه و نشر تحقیق.

منابع

منبع اصلی:

متن یا جزوه پیشنهادی کمیسیون تخصصی پژوهش شورای عالی.

منابع فرعی:

۱. راهنمای تحقیق با اقتباس از نگرش اسلام به علم و هستی (سطح مقدماتی)، ع. واسطی، مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلامی، ۱۳۹۲؛
۲. درس نامه روش تحقیق، م. طرقي، هاجر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواران)، ۱۳۹۲؛
۳. شناخت روش علوم یا فلسفه علمی، ف. شاله، Challaye وی. مهدوی، دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ، ۱۳۷۸؛
۴. راهنمای تحقیق به زبان ساده، شیخ مسعود حاجی ابراهیمی، مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلامی، ۱۳۹۱؛
۵. تولید و تکوین علوم انسانی اسلامی: تحریر گفتارهای دوره فلسفه علوم انسانی، ع. خسروپناه، م. عاشوری، ح. پارسا، مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران؛ دفتر مطالعات دانش آموختگان حکمت و فلسفه ایران، ۱۳۹۲؛
۶. جایگاه علم و پژوهش در قرآن و اسلام، ح. منیری فر، پریور، ۱۳۹۱؛
۷. مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، م. حافظ نیا، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها؛ سمت، ویراست، ۱۳۸۹؛
۸. اصول و فنون پژوهش در گستره دین پژوهی، ا. فرامرز قراملکی، حوزه علمیه قم مرکز مدیریت، ۱۳۸۵؛
۹. روش تحقیق کتابخانه ای با تأکید بر علوم اسلامی ویژه پژوهش نامه دوره های تحصیلات تکمیلی، ج. نکونام درس، دانشگاه قم، ۱۳۸۲؛
۱۰. روش تهیه پژوهش نامه در روان شناسی و علوم تربیتی، ع. سیف، دوران، ویراست ۳، ۱۳۸۸؛
۱۱. اخلاق پژوهش؛ درس هایی از نهج البلاغه، ج. محدثی، بنیاد پژوهش های اسلامی، ۱۳۹۰؛
۱۲. انواع ویرایش: شیوه ویرایش های علمی، محتوایی، ساختاری، نگارشی، ادبی و فنی، ا. طریقه دار، بوستان کتاب (انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ویراست ۱۳۸۵، ۲؛
۱۳. آیین نگارش و ویرایش: برای متون علمی، اداری، مطبوعاتی، ا. چناری، ویراست ۲، زوار، ۱۳۹۲.

کارگاه پژوهش ۲ (اقدام پژوهی)

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
کارگاه پژوهش ۲ (اقدام پژوهی)		نظری	عملی	۳	۶۴	حضوری	بهمه حضوری	غیرحضوری	مجازی	داد	نماد	کتابی	تجربی	تجزیه و تحلیل
		۲	۱			*				کارگاه پژوهش ۱		*		*

اهداف

۱. فراگیران با مفهوم و ویژگی های تحقیق عملی آشنا می شوند؛
۲. فراگیران شباهت و تفاوت این روش را با سایر روش های تحقیق تشخیص می دهند؛
۳. فراگیران به اهمیت اقدام پژوهی به ویژه در نوع مشارکتی آن باور پیدا می نمایند؛
۴. فراگیران توانایی اقدام پژوهی را در سطح یک جلسه کوچک می یابند.

سرفصل ها

۱. مفهوم اقدام پژوهی؛
۲. تفاوت اقدام پژوهی با سایر روش های تحقیق؛
۳. آمادگی های لازم پیش از انجام اقدام پژوهی؛
۴. آشنایی با مراحل یا چرخه اقدام پژوهی؛
۵. اعتبار یافته ها در دانش پژوهی؛
۶. گزارش پژوهش دانش پژوهی.

منابع

منبع اصلی:

جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. راهنمای معلمان پژوهنده، اقبال قاسمی پویا؛
۲. تحقیق عملی، راهنمای مجریان تغییر و تحول، استر نیگر، ارنست فینگر، ترجمه: اعرابی و ابنزدی؛
۳. پژوهش عملی مشارکتی، وایت، ویلیام هود، ترجمه: محمدعلی حمید.



متون عربی معاصر (با تأکید بر اخلاق و تربیت اسلامی)

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
متون عربی معاصر (با تأکید بر اخلاق و تربیت اسلامی)		تقریری	علمی			حضوری	بهمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	تجزیه	تلفظی
		۲	۱	۳	۹۶	*				نظام تربیتی اسلام ۲		*	*



اهداف

۱. کسب توانایی درک و فهم متون عربی معاصر در حوزه اخلاق و تربیت اسلامی؛
۲. توان دریافت و انتقال معانی واژگان، ترکیبات و اصطلاحات تخصصی؛
۳. توانایی قرائت صحیح و برابر با قواعد متون عربی؛
۴. آشنایی سبک و شیوه نگارش نویسندگان در متون عربی در حوزه اخلاق و تربیت اسلامی.

سرفصل‌ها

۱. گزیده متون عربی در مورد تربیت اسلامی: تاریخ تعلیم و تربیت در اسلام، مفهوم‌شناسی تربیت، مبانی، اصول و روش‌های تربیت؛
۲. گزیده متون عربی در مورد ابعاد تربیتی اسلامی، تربیت اجتماعی، سیاسی، اخلاقی و عبادی؛
۳. اصطلاحات تخصصی؛
۴. گزیده متون عربی در مورد آرا و مکاتب تربیتی: مربیان مسلمان؛
۵. گزیده آرای تربیتی معصومین علیهم‌السلام در متون تخصصی تربیت اسلامی؛

منابع

منبع اصلی:

متن عربی سیر آرای تربیتی در تمدن اسلامی، ماجد عرسان کیلانی.

منابع فرعی:

۱. کتاب‌شناسی تحلیلی-توصیفی تعلیم و تربیت در اسلام (گزیده منابع عربی)، بهروز رفیعی؛
۲. مقالات تخصصی تربیتی عربی.



درک متون انگلیسی (با تأکید بر اخلاق و تربیت اسلامی)

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
تئوری	عملی	تئوری	عملی			حضوری	نیهمه حضوری	معماری	دارد	ندارد	کتابی	تجرباتی	تجرباتی
	*	*	*	۴	۶۴	*			نظام تربیتی اسلام ۲		*	*	

۲۲



رشته تخصصی اخلاق و تربیت اسلامی

اهداف

ایجاد توان درک و فهم متون به زبان انگلیسی در حوزه اخلاق و تربیت اسلامی.

سرفصل‌ها

۱. گزیده متون انگلیسی در مورد تربیت اسلامی: مفهوم شناسی تربیت، مبانی، اصول و روش های تربیت، مانند: ترجمه انگلیسی تعلیم و تربیت شهید مطهری (رحمت الله علیه)؛
۲. گزیده متون انگلیسی در مورد ابعاد تربیت اسلامی: تربیت اجتماعی، سیاسی، اخلاقی و عبادی؛
۳. اصطلاحات تخصصی؛
۴. گزیده متون انگلیسی در مورد آرا و مکاتب تربیتی: مریان مسلمان و برخی از مریان غربی مانند کانت و روسو؛
۵. گزیده هایی از نظرات تربیتی معصومین (علیهم السلام) (ترجمه انگلیسی).

منابع

منبع اصلی:

۱. MurtadaMutahhari Training and Education in Islam translated by MansoorLimba.

منابع فرعی:

۱. متون تخصصی انگلیسی در اخلاق و تربیت اسلامی؛
۲. مقالات انگلیسی در مورد تعلیم و تربیت از دیدگاه امام محمد غزالی، ابن سینا، افلاطون و ارسطو.

زبان انگلیسی

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
زبان انگلیسی		تئوری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تلفظی	تجرباتی
		۲	۱	۳	۶۴	*					*	*	*	

اهداف

۱. شناخت کلی با ساختارها، کلمات و اصطلاحات پایه و روزمره زبان انگلیسی؛
۲. شناخت روش های صحیح خواندن و درک جملات ابتدایی؛
۳. تشخیص معنای واژگان در فضای جمله.

سر فصل ها

۱. تلفظ حروف صدادار و بی صدا؛
۲. جملات و الگوهای پایه در زبان انگلیسی؛
۳. لغات و تعبيرات شایع روزمره؛
۴. افعال، حروف، اسامی، قیود، صفات و زمان های پایه و رایج زبان انگلیسی مانند افعال بودن و داشتن، زمان حال ساده و استمراری، زمان حال ساده، ضمائر و صفات ملکی، قیود حالت، حروف تعریف، زمان های گذشته استمراری و زمان آینده.
۵. to be, to have, simple present tense, simple present tense with Yes-No and Wh questions, present continues, past tense of be, object pronouns, past continues, future tense, quantity expressions, simple past tense with regular and irregular verbs, past continues, articles (a, an and the), adverbs of manner.



Basic English for University students; Dr.ParvizBirjandi; SAMT , Tehran.

۱. Oxford Grammar (Elementary).
۲. Essential Grammar in Use. For elementary (Third Edition With CD); Raymond Murphy, Cambridge.
۳. Reading through Reading (General English for University students); Dr.MinooVarzegar and others, SAMT , Tehran.



فصل چهارم

جدول پیشنهادی دروس تخصصی
و گرایشی به تفکیک سال درسی



سال اول						
ردیف	کد درس	عنوان درس	نوع درس	واحد		ساعت حضور
				نظری	عملی	
۱		فقه ۱	عمومی	۱۰	۰	۱۶۰
۲		اصول فقه ۱	عمومی	۱۰	۰	۱۶۰
۳		اصول فقه الاخلاق	تخصصی	۳	۰	۴۸
۴		اخلاق در قرآن	تخصصی	۲	۰	۳۲
۵		روان‌شناسی عمومی	تخصصی	۲	۰	۳۲
۶		اخلاق در نهج البلاغه	تخصصی	۲	۰	۳۲
۷		اخلاق کاربردی ۱	تخصصی	۳	۰	۴۸
۸		آشنایی با احادیث اخلاقی	تخصصی	۰	۲	۶۴
۹		روش‌شناسی احادیث اخلاقی	تخصصی	۳	۰	۴۸
۱۰		تفسیر تربیتی	تخصصی	۴	۰	۶۴
جمع کل				۳۹	۲	۶۸۸

سال دوم					
ردیف	عنوان درس	نوع درس	واحد		ساعت حضور
			نظری	عملی	
۱	فقه ۲	عمومی	۱۰	۰	۱۶۰
۲	اصول فقه ۲	عمومی	۱۰	۰	۱۶۰
۳	اخلاقی در صحیفه سجادیه	تخصصی	۲	۰	۳۲
۴	روان‌شناسی رشد	تخصصی	۲	۰	۳۲
۵	اخلاقی کاربردی ۲	تخصصی	۴	۰	۶۴
۶	زبان عمومی	پیش‌نیاز	۲	۱	۶۴
۷	نظام تربیتی اسلام ۱ و ۲	تخصصی	۴	۰	۶۴
۸	انسان‌شناسی در اسلام	تخصصی	۲	۰	۳۲
۹	روان‌شناسی تربیتی	تخصصی	۲	۰	۳۲
۱۰	اخلاقی در ادعیه و زیارات	تخصصی	۲	۰	۳۲
جمع کل			۴۰	۱	۶۷۲

سال سوم

ردیف	عنوان درس	نوع درس	واحد		ساعت حضور
			نظری	عملی	
۱	فقه ۳	عمومی	۱۰	۰	۱۶۰
۲	اصول فقه ۳	عمومی	۱۰	۰	۱۶۰
۳	اندیشه‌های تربیتی معاصر	تخصصی	۲	۰	۳۲
۴	اخلاق کاربردی ۳	تخصصی	۲	۰	۳۲
۵	سیره تربیتی مصوبین	تخصصی	۲	۰	۳۲
۶	روش تحقیق تخصصی	پیش‌نیاز	۲	۱	۶۴
۷	متون انگلیسی با تأکید بر اخلاق و تربیت اسلامی	تخصصی	۲	۲	۹۶
۸	آشنایی با متون تخصصی اخلاق اسلامی	تخصصی	۲	۰	۳۲
۹	دروس مهارتی	مهارتی	۰	۳	۹۶
جمع کل					۷۰۴

سال چهارم

ردیف	عنوان	نوع	واحد		ساعت حضور
			نظری	عملی	
۱	مقدمات مشاوره و راهنمایی	تخصصی	۲	۲	۹۶
۲	اخلاق کاربردی ۴	تخصصی	۲	۲	۹۶
۳	انسان‌شناسی تطبیقی	تخصصی	۴	۰	۶۴
۴	فلسفه اخلاق	تخصصی	۴	۰	۶۴
۵	مکاتب تربیتی	تخصصی	۴	۰	۶۴
۶	اصول و فنون مربی‌گری	تخصصی	۲	۲	۹۶
۷	متون عربی معاصر با تأکید بر اخلاق و تربیت اسلامی	تخصصی	۲	۲	۹۶
۸	کارگاه پژوهش	تخصصی	۲	۲	۹۶
جمع کل					۶۷۲





حرم مطهر، بلوار شهید شوشتری
انتهای شهید شوشتری
ساختمان شورای عالی حوزه علمیه خراسان

تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۸۴۹۷



دورنگار: ۰۵۱-۳۲۰۰۸۲۲۳



کد پستی: ۰۹۱۵۴۶۵۶۳۸۶


